

OPSCHRIFT

Vergadering van: 25 november 2013

Nummer: 2013_MV_00155

Onderwerp:

Francis Bacon ook in Gent - bevoegde schepen - schepen Annelies Storms - ingediend door gemeenteraadslid Anne Schiettekatte

Raadslid(-leden):

Anne Schiettekatte - sp.a

OMSCHRIJVING VAN DE VRAAG

Toelichting:

Vorige week werd bij Christie's in New York een nieuwe recordprijs voor kunst betaald. De 91 miljoen euro dat vorig jaar geboden werd voor een versie van 'De Schreeuw' van Edvard Munch werd nu verrassend en aanzienlijk overschreden. Een superrijke kunsthandelaar kocht na opbieding tussen 7 kunstkopers voor maar liefst 142 miljoen dollar of 106 miljoen euro de 'Three studies of Lucian Freud'. De Ierse Francis Bacon schilderde deze triptiek met als model zijn vriend en collega schilder Lucian, zelf één van de grootste portretschilders en kleinzoon van psychiater Sigmund Freud. Deze geveilde triptiek werd gemaakt in 1969 toen de vriendschap tussen Bacon en Freud op haar hoogtepunt was en ze in schilderijstijl mekaar beïnvloedden.

In De Morgen van 15 november lees ik in de rand van dit verhaal dat men naast deze duurste schilderijenverkoop vandaag, ooit werken van Bacon kon kopen voor een prikje. 'Voor 4.000 euro bijvoorbeeld, zoals de Vrienden van SMAK in 1966 deden. Ik citeer verder: 'Jan Hoet en de zijnen spotten het werk 'Figure sitting' uit 1955 op een expo in het Palais des Beaux Arts in Parijs en besloten prompt het te kopen. *'Geen idee meer wie de verkoper was'* zegt Jan Hoet, *'maar ik herinner me wel nog dat we meteen overtuigd waren van de kwaliteit van het werk. Francis Bacon was toen enkel bij ingewijden een grote naam'*. En ... nu komt het, Hoet gaat verder: **'NU ZAL HET ZEKER 40 MILJOEN EURO WAARD ZIJN!'**

Collega's, wablieft? 40 miljoen euro dat is meer dan anderhalf miljard Belgische franken. Ik ben geen kunstkenner, wel een kunstliefhebber, maar dit verhaal intrigeerde mij.

'De kwaliteit van het schilderij, met de iconische kardinaal die op meerdere Bacons terugkeert, staat inderdaad buiten kijf. Alle typische elementen komen er mooi in samen', zegt huidig SMAK directeur Philippe Van Cauteren. *'Het donkere kleurgebruik, de kardinaalsfiguur, de expressieve elementen... Bovendien zit het als vele Bacons achter glas'*. Hoet vult aan: *'Naast de 'Pope with owls' is dit de enige Bacon in publiek bezit in België'*.

Verder lees ik nog in het hetzelfde artikel dat het werk momenteel is uitgeleend aan Tokio.

Bij het lezen van zoveel moois voelde ik mij nog maar eens fier op mijn stad, fier op Gent, waar ook voorname kunst een vaste plaats heeft verworven. Ik voel ook veel waardering en

dankbaarheid voor onze kunstpaus Jan Hoet.

Voor alle duidelijkheid: hiermee heb ik helemaal niet gezegd nog maar te willen overwegen dit of andere kunstwerken in stadsbezit ten gelde te willen maken, integendeel. Ik wil met deze tussenkomst en vraagstelling juist het belang aantonen van een degelijk aankoopbeleid, waarbij zoveel mogelijk vrijheid gegeven wordt aan ervaren deskundigen.

Vraag:

Klopt dit verhaal zoals we het konden lezen in 'De Morgen'? Heeft het SMAK dit schilderij effectief in bezit en kan de waarde inderdaad oplopen tot 40 miljoen euro?

Wie is eigenlijk eigenaar van dit (en ander) werk? Hoe verhoudt het eigendomsrecht van de kunstwerken zich tot de stad, het nieuwe AGB en de VMHK?

Hoeveel en welke uitzonderlijk belangrijke kunstwerken hebben wij nog in bezit?

Zijn onze belangrijkste kunstwerken voldoende bekend bij het publiek en worden zij ook voldoende getoond aan het publiek?

ANTWOORD

27 november 2013

Het klopt inderdaad dat dit werk destijds werd aangekocht en hoort tot de collectie van het SMAK. Alle kunstaankopen door de musea worden jaarlijks overgedragen aan de stad. De eigenaar van dit werk is dus de stad Gent. Ook de werken die vanaf volgend jaar door de AGB's zullen worden aangekocht worden jaarlijks overgedragen aan de stad. De AGB's krijgen jaarlijks ook een dotatie om kunstwerken aan te kopen en dragen de aangekochte kunstwerken nadien over aan de stad.

De waarde van het werk is niet zo makkelijk te bepalen. Immers, zoals ook uit de recente verkoop van het werk van Bacon bleek: een kunstwerk is waard wat een koper daarvoor veilt heeft. Maar speculeren op kunst is geenszins een taak of doel van onze musea noch van de stad. Veel belangrijker is de internationale positie die een museum verwerft door de collectie. Immers, als je een bruikleen van een ander museum probeert te bemachtigen voor een belangrijke tentoonstelling is het aanbod dat je zélf als museum hebt een belangrijke factor in de onderhandeling.

Dankzij het vele werk van de musea zelf, het aankoopfonds van de stad en het werk dat de verschillende vriendenverenigingen in de voorbije decennia hebben verricht, hebben de Gentse musea zeker een interessante collectie opgebouwd.

Naast het werk van Bacon zijn er ook topwerken van Luc Tuymans, Marcel Broodthaers, Marlène Dumas, Gerhard Richter, Jheronimus Bosch, Ensor, Géricault, Magritte, Peter Paul Rubens, Théo Van Rysselberghe, en ga zo maar door.

Onze musea werken elke dag opnieuw aan het bekend maken van de collectie bij het brede publiek. Dit gebeurt enerzijds door de collectie te presenteren aan het publiek en anderzijds door werken in bruikleen te geven aan andere musea zodat nog meer mensen de werken kunnen aanschouwen. Immers, het is onmogelijk om alle 2000 werken van het SMAK en de 9000 werken van het MSK permanent te exposeren.

Het werk van Francis Bacon waarnaar u verwijst wordt momenteel geëxposeerd in Japan en zal

volgend jaar in januari ook te zien zijn in het S.M.A.K tijdens een collectiepresentatie met als titel 'RE: Painting'.
